

Międzyszkolna we Wrześni

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

BURSY MIĘDZYSZKOLNEJ WE WRZEŚNI

Zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną w dniu 11.09.2020r.

1. Podstawa prawna

Program wychowawczo – profilaktyczny jest zgodny z aktualnymi przepisami prawa:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
- Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r.
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Ustawa o Systemie Oświaty z dnia 7 września 1991 r. z późniejszymi zmianami.
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych
- Ustawa z dn., 14 grudnia 2016 – Prawo Oświatowe
- Rozporządzenie MEN z dn. 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego
- Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zasad i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach, placówkach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lipca 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. nr 26, poz. 226)
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z późniejszymi zmianami
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97 poz. 674 ze zm.)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z późn.zm.

2. Wstęp

Nadrzędnym celem działań Bursy Miedzyszkolnej (Bursa) we Wrześni jest dbanie o wszechstronny rozwój wychowanków: emocjonalny, społeczny, kulturalny, moralny, ekologiczny, zdrowotny, intelektualny, kształtowanie właściwych postaw społecznych, przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom, korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów, promowanie zdrowego stylu życia a także wspieranie wychowanków w sytuacjach trudnych.

Bursa wspiera środowisko domowe w procesie wychowania młodego człowieka, a więc jego rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Bursa realizuje zadania poprzez:

- Organizowanie przedsięwzięć wspierających wychowanków w rozwoju kompetencji osobowych, interpersonalnych i międzykulturowych, obejmujących pełny zakres zachowań przygotowujących wychowanków do skutecznego i konstruktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym.
- Dostarczanie wychowankom wiedzy w zakresie ich odpowiedzialności za własne działania, umiejętności i zachowania.
- Ukazanie korzyści wynikających z przestrzegania zasad społecznych.
- Przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu poprzez wypracowanie wspólnych zasad, norm i procedur obowiązujących w Bursie, aby zapewnić: bezpieczny pobyt wychowanków, przyjazną atmosferę, przestrzeganie przez podopiecznych norm, przeciwdziałanie agresji i cyberprzemocy.
- Wsparcie w realizacji obowiązku nauki: monitorowanie frekwencji i ocen szkolnych.
- Współpraca z Samorządem Uczniowskim Bursy na rzecz wzmocnienia jego roli we współdecydowaniu.
- Podejmowanie współpracy z instytucjami wspierającymi Bursę w realizowaniu profilaktyki zdrowia.
- Zapobieganie niepowodzeniom w nauce: wsparcie procesu edukacji wychowanka, zapewnienie optymalnych warunków do nauki, pomoc wychowankom z problemami w nauce, obserwacja zainteresowań wychowanka, jego szczególnych predyspozycji i potrzeb.
- Ochrona zdrowia poprzez promocję zdrowego stylu życia, organizowanie przedsięwzięć na rzecz profilaktyki.

Program wychowawczy – profilaktyczny Bursy Międzyszkolnej we Wrześni zawiera:

- treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów,
- treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli, rodziców.

3. Misja i wizja Bursy

Misją Bursy Międzyszkolnej we Wrześni jest sprawowanie opieki nad młodzieżą szkolną uczącą się poza miejscem zamieszkania na okres nauki w szkole oraz stworzenie optymalnie najlepszych warunków do rozwoju wychowanka. Przygotowanie go do samodzielności, aktywności, kreatywności, pełnego i satysfakcjonującego uczestnictwa w różnych dziedzinach dorosłego życia: rodzinnego, społecznego, publicznego, kulturalnego.

Wizja Bursy: jesteśmy placówką, w której pracownicy, wychowankowie i ich rodzice współpracują ze sobą, by osiągnąć cele dydaktyczne i wychowawcze. Wspólnie chcemy tworzyć miejsce bezpieczne i przyjazne dla młodzieży, w którym panuje życzliwa, rodzinna atmosfera, a wzajemne relacje oparte są na zaufaniu, szacunku i odpowiedzialności za siebie i innych. Na bieżąco diagnozujemy potrzeby i oczekiwania wychowanków i ich rodziców by poprawiać jakość pracy Bursy we wszystkich obszarach jej funkcjonowania. W realizacji wszystkich działań kierujemy się dobrem wychowanka, poszanowaniem jego praw i godności.

4. Model absolwenta

Wychowanek kończący pobyt w Bursie, posiada następujące cechy:

- zna i stosuje zasady savoir - vivre i kultury bycia na co dzień,
- z szacunkiem odnosi się do drugiego człowieka, cechuje go uczciwość, wiarygodność, wytrwałość,
- rozwija swoje zainteresowania, jest dociekliwy i żądny wiedzy,

- jest osobą kreatywną, przedsiębiorczą, odpowiedzialną za siebie i innych,
- pozytywnie patrzy na świat i zna własną wartość,
- jest aktywny fizycznie i ma dobre nawyki żywieniowe,
- jest gotowy do podejmowania działań na rzecz innych oraz do pracy zespołowej,
- stosuje w życiu codziennym zasady higieny, dba o własne zdrowie,
- zna problemy współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych,
- podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- ma świadomość ekologiczną,
- zna swoje prawa i obowiązki wynikające z obowiązujących przepisów, potrafi odszukać i interpretować akty prawne,
- szanuje i pielęgnuje tradycje rodzinne, Bursy, regionu, narodu i kraju.

5. Cele programu

Cel główny:

Podstawowym celem realizacji Programu wychowawczo - profilaktycznego jest wspieranie młodzieży w rozwoju i zapobieganie zachowaniom problemowym oraz ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i obyczajów Bursy.

Cele szczegółowe:

- opieka nad wszechstronnym rozwojem wychowanka.
- przygotowanie wychowanka do samodzielnego życia, odpowiedzialności za siebie i za innych.
- wspieranie intelektualnego rozwoju wychowanka, (wyrównywanie jego szans edukacyjnych przez pomoc w pokonywaniu trudności w nauce).

- rozwijanie obywatelskich, patriotycznych i społecznych postaw wychowanków.
- wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych, przygotowanie i zachęcanie do podejmowanie działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolonariat.
- współpraca ze szkołą wychowanka, i innymi instytucjami oraz organizacjami wspierającymi pracę opiekuńczo – wychowawczą.
- rozwijanie u wychowanków aktywności poznawczej, dostrzegania dobra i piękna świata.
- stwarzanie warunków do rozwijania i pogłębiania zainteresowań młodzieży oraz kulturalnego spędzania czasu wolnego.
- kształtowanie wśród młodych umiejętności prowadzenia dialogu, słuchania innych i tolerancji wobec poglądów innych ludzi.
- kształtowanie u wychowanków pożądanых społecznie postaw moralnych, i umiejętności dokonywania odpowiednich wyborów.
- promowanie wśród wychowanków postaw prozdrowotnych.
- kształtowanie umiejętności właściwych zachowań w sytuacjach kryzysowych (pożary, powódzie, katastrofy komunikacyjne, epidemie).
- ochrona młodzieży przed wszelkimi formami przemocy.
- zapobieganie powstawaniu zjawiska agresji i patologii wśród młodzieży.
- zapewnienie bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki.
- rozwijanie samorządności wychowanków.
- wzmacnianie poczucia tożsamości kulturowej - regionalnej, narodowej, europejskiej.

6. Zadania i sposób ich realizacji.

I. IDENTYFIKACJA POTRZEB

Cel ogólny	Zadania	Formy realizacji	Efekty	Odpowiedzialni	Termin
Rozpoznanie stanu psychospołecznego wychowanka oraz środowiska rodzinnego.	1. Diagnoza specyfiki funkcjonowania psychospołecznego i emocjonalnego wychowanka.	1. Obserwacja zachowań wychowanków. 2. Prowadzenie rozmów z wychowankami, rodzicami.	1. Poznanie potrzeb i oczekiwań wychowanków. 2. Dobranie odpowiedniego sposobu pracy z wychowankiem przejawiającym trudności. 3. Pogłębienie wiedzy na temat środowiska rodzinnego wychowanka.	Wychowawcy	Na bieżąco cały rok
	2. Zbieranie informacji nt. sukcesów i porażek szkolnych.	Rozpoznanie potrzeb edukacyjnych wychowanków na podstawie obserwacji, rozmów z wychowankami, rodzicami ewentualnie nauczycielami.			
	3. Zgromadzenie informacji o środowisku rodzinnym.	Prowadzenie indywidualnych rozmów z wychowankami i ich rodzicami/opiekunami prawnymi.			

II. BEZPIECZEŃSTWO WYCHOWANKÓW

Kształtowanie postawy dbałości o bezpieczeństwo własne i innych	1.Uświadomienie skutków niebezpiecznych zachowań na terenie Bursy.	1.Przypomnienie wychowankom regulaminu i zasad obowiązujących w Bursie.		Wychowawcy	Wrzesień 2020r
		2.Przedstawienie wychowankom konsekwencji podejmowania zachowań ryzykownych.		Wychowawcy	Wrzesień 2020r Na bieżąco cały rok
		3.Wyciąganie konsekwencji za łamanie zasad i regulaminu obowiązującego w Bursie.	1.Znajomość regulaminu i obowiązujących w Bursie zasad. 2.Znajomość praw i obowiązków wychowanka. 3.Umiejętność działania i zachowania się w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia.	Dyrektor Wychowawcy	
	2.Nabywanie umiejętności zachowania się w przypadku kontaktu z przedmiotami niebezpiecznymi oraz sytuacjami, zagrażającymi życiu	1.Omawianie sytuacji kontaktu z przedmiotami niebezpiecznymi (petardy, substancje toksyczne i inne).	4.Poznanie skutków i konsekwencji kontaktów z przedmiotami niebezpiecznymi. 5.Zwiększenie bezpieczeństwa w bursie.	Wychowawcy	Na bieżąco/cały rok
	3.Zapobieganie panice.	1.Zapoznanie z planem ewakuacji bursy oraz sposobem zachowania się w sytuacji zagrożenia życia.	6.Świadomość bezpiecznego korzystania z internetu.	Wychowawcy	Wrzesień 2020r

		2.Próbnny alarm ewakuacyjny.		p. Anna Głowacka (ul. Kaliska 2) p. Janusz Zaremba (ul. Słowackiego 11)	Październik 2020 r.
	4.Podejmowanie zachowań ryzykownych - uświadomienie odpowiedzialności prawnej nieletnich i pełnoletnich	1.Spotkanie z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji i Straży Miejskiej		Dyrektor	Luty 2021r. Czerwiec 2021r.

III. PROFILAKTYKA ZDROWOTNA

Kształtowanie postaw prozdrowotnych	1. Zapoznanie z zasadami higieny osobistej.	1. Pogadanki, zajęcia z grupą.	1. Świadomość młodzieży z zagrożeń współczesnego świata, a także kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie i życie. 2. Znajomość zasad zdrowego żywienia. 3. Zwiększenie aktywności fizycznej jako metody wypoczynku.	Wychowawcy	Cały rok
	2. Kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych.	1. Pogadanki, zajęcia z grupą. 2. Spotkanie z dietetykiem dotyczące zasad zdrowego żywienia		Wychowawcy, Intendent. Dyrektor	Cały rok Kwiecień 2021
	1. Zapoznanie uczniów z Regulaminem i zasadami pobytu w Bursie w okresie pandemii COVID-19.	1. Spotkanie z wychowankami i omówienie zasad bezpieczeństwa podczas pandemii.		Wychowawcy	Wrzesień 2020

IV. ROZWIJANIE AKTYWNOŚCI I SAMORZĄDNOŚCI WYCHOWANKÓW

Kształtowanie postaw prospołecznych	1. Wspieranie aktywności i inicjatyw młodzieży.	1. Współpraca z samorządem grupy. 2. Współpraca z samorządem Bursy.	1. Sprawnie działający samorząd bursy współpracujący z samorządami grup 2. Wzbudzanie empatii. 3. Budowanie prawidłowej atmosfery i poprawnych relacji w grupie i placówce. 4. Oferowanie ciekawych form spędzania czasu wolnego	Wychowawcy	Cały rok
	2. Umożliwienie tworzenia własnych form aktywności.	1. Udział wychowanków w imprezach na terenie Bursy.			
	3. Zaangażowanie społeczności bursy na rzecz pomocy innym.	1. Włączanie się w akcje charytatywne na rzecz schroniska dla bezdomnych psów we Wrześni. 2. Wolontariat – koleżeńska pomoc w nauce			

V. ZACHOWANIA AGRESYWNE I PRZEMOC

Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z agresją i przemocą.	1.Przeciwdziałania agresji	1. Zajęcia edukacyjne, treningi.	1.Znajomość pojęcia agresji, jej przyczyni skutków. 2. Umiejętność zastępowania agresji. 3.Umiejętność rozładowywania napięcia emocjonalnego sposob konstruktywny. 4. Wychowanek potrafi być asertywny i potrafi odmawiać nie czując się dyskomfortowo. 5. Znajomość pojęcia cyberprzemocy. 6. Umiejętność reagowania w sytuacji zachowań przemocowych w sieci. 7. Umiejętność rozwiązywania sytuacji konfliktowych bez agresji i przemocy.	Wychowawcy	Cały rok
	2.Uczenie sposobów radzenia sobie z własną agresją.	1. Zajęcia warsztatowe lub pogadanki.		Wychowawcy, pedagog	Cały rok
	3.Kształtowanie zachowań asertywnych.	1. Pogadanki -jak asertywnie odmawiać.		Wychowawcy	Cały rok
	4. Przeciwdziałanie cyberprzemocy.	1. Zajęcia grupowe z wychowawcami, pogadanki.		Wychowawcy	Grudzień/styczeń

VI. RELACJE INTERPERSONALNE

Kształtowanie właściwych relacji Międzyludzkich	1. Poznanie wychowanków, ich potrzeb i zainteresowań	Rozmowy indywidualne z wychowankami, obserwacja		Wychowawcy	Cały rok	
	2. Adaptacja wychowanków klas pierwszych	Rozmowy indywidualne z wychowankami, obserwacja, rozmowy z rodzicami/opiekunami prawnymi, zajęcia integracyjne w grupie		1. Znajomość wychowanków. 2. Stosowanie wzmocnień pozytywnych, nagradzanie i wyróżnianie	Wychowawcy	Cały rok
	3. Promowanie właściwych postaw i umiejętności społecznych	1. Stawianie jasnych i wyraźnych granic w postępowaniu z wychowankiem. 2. Budowanie autorytetu wychowawcy. 3. Indywidualne podejście do wychowanka, traktowanie go w sposób podmiotowy. 4. Podejmowanie działań w myśl zasady jednolitego systemu oddziaływań wychowawczych.		3. Jasne i klarowne zasady postępowania względem wychowanka, obowiązujące wszystkich wychowawców. 4. Ocenianie zawsze zachowania, postępowania, a nie osoby. 5. Znajomość norm i zasad etycznych obowiązujących w całej społeczności ludzi. 6. Dobre samopoczucie wychowanka, który	Wychowawcy	Cały rok
	4. Postępowanie	1. Przekazywanie			Wychowawcy	Cały rok

	zgodne z kodeksem etycznym wychowawcy	wychowankom wartości i wiedzy oraz norm życia społecznego. 2.Odpowiedzialność za charakter i skutki wynikające z relacji wychowawca – wychowanek. 3.Naczelną wartością jest dla nauczyciela dobro wychowanka. Celem jego działalności profesjonalnej jest wspieranie młodego człowieka we wszechstronnym rozwoju osobistym	może się rozwijać. 7.Zaufanie do wychowawcy.		
--	---------------------------------------	--	---	--	--

VII ZACHOWANIA RYZYKOWNE – PROFILKTYKA UZALEŻNIEŃ

Kształtowanie postaw prozdrowotnych, życia bez używek i substancji psychoaktywnych	<p>1. Podejmowanie działań dla ochrony i poszanowania zdrowia własnego i innych – kreowanie negatywnego stosunku do używek i substancji odurzających</p>	<p>1. Organizowanie spotkań, prelekcji ze specjalistami</p> <p>2. Wykorzystanie filmów edukacyjnych - uzależnienie od alkoholu, narkotyków, dopalaczy, leków</p>		<p>Dyrektor</p> <p>Wychowawcy</p>	<p>Zgodnie z ustalonym terminem</p> <p>W wyznaczonym przez wychowawców terminie.</p>
	<p>2. Zapobieganie używaniu przez młodzież środków psychoaktywnych.</p>	<p>1. Przeprowadzenie zajęć z uczniami na temat przyczyn i skutków palenia papierosów, e-papierosów, istoty uzależnienia, sposobów poradzenia sobie z nałogiem, skutków biernego i czynnego palenia.</p> <p>2. Informowanie uczniów w czasie zajęć o negatywnych skutkach sięgania po środki uzależniające alkohol, narkotyki, dopalacze.</p>	<p>1. Znajomość problemu uzależnień wśród młodzieży.</p> <p>2. Znajomość wpływu używek i substancji odurzających na zdrowie, funkcjonowanie psychospołeczne i emocjonalne.</p> <p>3. Umiejętność szukania pomocy w sytuacjach uzależnienia.</p> <p>4. Znajomość prawnych konsekwencji podejmowania zachowań ryzykownych.</p>	<p>Wychowawcy</p>	<p>Cały rok</p>

		3. Organizowanie spotkań dla wychowanków z funkcjonariuszem KPP we Wrześni o skutkach prawnych używania przez młodzież substancji uzależniających (alkohol, narkotyki, dopalacze).	5. Znajomość przyczyn zażywania środków psychoaktywnych. 6. Znajomość konsekwencji zdrowotnych zażywania substancji psychoaktywnych będących zagrożeniem dla życia.	Dyrektor bursy	Wrzesień - Listopad
	3. Wspieranie wychowanków z wczesnym rozpoznaniem objawów używania środków psychoaktywnych oraz podejmujących zachowania ryzykowne	1. Otoczenie opieką wychowanków, u których wystąpiły zachowania ryzykowne. 2. Współpraca z rodzicami wychowanków mających problemy.		Wychowawcy	Wg potrzeb

7. Ewaluacja

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od wychowanków, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Środkiem i sposobem ewaluacji jest obserwacja i analiza zachowań wychowanków, rozmowy z rodzicami, wymiana spostrzeżeń w zespołach wychowawców, analizy przypadków. Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół wychowawców Bursy Międzyszkolnej we Wrześni. Celem ewaluacji jest uzyskanie informacji o przebiegu realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego, uzyskanie informacji o efektach realizacji programu oraz rzetelnej, obiektywnej informacji na temat sytuacji wychowawczej w bursie, modyfikacji zadań i działań wychowawczo-profilaktycznych.

Wnioski z ewaluacji zostaną uwzględnione w modyfikacji programu wychowawczo-profilaktycznego na rok następny.

Opracowanie:

Katarzyna Cieślewicz

Ewa Pokorska

Mariola Ptaszyńska

Sylwia Parus-Jarmużek